

El llarg camí cap a l'Església de comunió

Dm, 17/11/2009 per Pere Codina

[Els nous veïns de Diognet](#)

Si sentiu a dir que la Conferència Episcopal Espanyola pensa fer un homenatge als religiosos i religioses, preneu-vos-ho amb una mica de cautela. És més probable que sigui un desig a llarg termini que no pas una realitat d'avui. Aquesta és la impressió que se'n pot treure un cop acabada la XVI Assembla General de la [Confer](#) (Confederació Espanyola de Religiosos).

Efectivament, a Espanya –i també a Roma– els religiosos són la pedra a la sabata d'una certa jerarquia, la que es vol fer amb el control de l'Església. Ho fam amb la més bona intenció del món: la de redreçar una Església que segons ells anava a la deriva. Més a prop nostre aquesta certa jerarquia es concreta en la cúpula actual de la jerarquia eclesiàstica espanyola, que –enrocada (o enroucada) en el passat– està decidida a desafiar la historia fins al punt de creure i voler fer creure, que aquí no ha canviat res, i que no hi ha raons per deixar de banda els estils i maneres de fer, sobretot les formes autoritàries, pròpies de la cristiandat.

El card. Rodé a Roma, com a Prefecte de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica, i a Madrid el President de la Comissió Episcopal Espanyola per a la Vida Consagrada, que és el bisbe Jesús Sanz –fins ara bisbe de Osca i en endavant arquebisbe d'Oviedo–, tenen la clara vocació o missió de fer tornar els religiosos i religioses pel bon camí. Això sí, cadascú amb el seu estil: el cardenal acostuma a fer uns discursos (sobretot si són oficials) més aviat suaus i impregnats de romana diplomàcia, i aprofita els moments diguem-ne informals per recordar insistentment quin és el model de vida religiosa que religiosos i religioses haurien de procurar, quines són les congregacions religioses que «l'Església» considera exemplars fins al punt de proposar-les com a referents per a les altres. (No penso dir noms per tal de no fer una propaganda innecessària, però algunes d'aquestes congregacions són de mitjan segle passat...)

En canvi, el fins ara bisbe d'Osca, és més directe en els seus discursos. Només cal llegir les homilies que he fer en la inauguració de les dues darreres assemblees de la CONFER (2008 i 2009). Tots dos anys ha dedicat algun paràgraf a desmentir obertament allò que «alguns malintencionats» diuen d'ell; «Los obispos, y este obispo que os habla, a pesar de lo que dicen que decimos o que digo, no queremos una "Confer bis", como nada inocentemente se ha repetido. Queremos sólo una Confer fiel, serena y eclesial» (2008), y la semana pasada deia: «Cada año que vengo aquí a vuestra Asamblea General, me viene de pronto la necesidad mientras os miro, de desmentir palabras que otros ponen en mis labios, o intenciones que otros colocan en mis manos. Y tanto a mí como a mis hermanos Obispos, nos dibujan como si fuéramos una especie de caciques conspiradores que tienen en el punto de mira a la vida religiosa a la que ni aprecian ni la dejan vivir, cuyo máximo objetivo es tenerla bajo control» (2009).

El fet de no sumar-se a iniciatives i manifestacions promogudes des d'àmbits episcopals en la seva lluita contra «polítiques laïcistes», té el seu preu que els religiosos han de pagar. Sobretot en el tema de l'Educació per a la ciutadania, això que els religiosos no es possessin al costat dels bisbes amb la contundència i

claredat que aquests haurien desitjat, no va agradar gens ni mica, sobretot si es té present que els religiosos són la principal força educadora de l'Església en el país...

Sembla explicable, doncs, que alguns parlessin d'una «Confer-bis», a les ordres dels bisbes. El cas, però, és que no consta enlloc que hi hagués intenció de fer una «Confer-bis», i en canvi l'única cosa de què hi ha constància són els desmentiments. En canvi, sí que estan a la vista de tothom alguns «instruments fiables» de formació per a religiosos i religioses, que han estat promoguts per de la Conferència i concretament per mons. Jesús Sanz. Per exemple, la revista Tabor -que mons. Sanz en la seva homilia a l'Assemblea d'enguany qualificava de «famosa»-, va ser presentada en el seu moment com la «primera» y «única» revista dedicada a la vida religiosa, quan de fet algun membre del seu equip de col·laboradors havia estat treballant durant anys en revistes similars ja existents... ¿És que ignoraven la revista Confer, revista oficial de la Confer des de fa una pila d'anys? ¿O és que no coneixien una altra revista, Vida Religiosa, dels claretians, que des de l'any 1944 ha estat un referent en moltíssimes comunitats religioses d'Espanya i Llatinoamèrica? Sembla com si volguessin dir que s'han d'ignorar i fer com si no existissin totes aquelles publicacions i tots aquells autors que no diuen el que ells voldrien que diguessin...

No sembla que aquesta via autoritària i impositiva, i alhora discriminatòria, sigui el millor camí per arribar a l'Església de comunió que tots tenim el dret d'esperar i el compromís de construir. Ni tampoc permet no la més mínima possibilitat de posar en pràctica aquella sinodalitat de què parlava, per exemple, en una preciosa carta pastoral ([Por una Iglesia más "sinodal"](#)) l'actual bisbe de Lleida mons. Joan Piris, quan ho era de Menorca.

No em passa pel cap que es vulgui tornar -i ara, de forma global, amb tota l'Església- a aquella forma d'actuar que va tenir i defensar mons. Guerra Campos a finals dels anys 60 respecte de l'Acció Catòlica: volia que l'A.C. fos el braç dret, la força executiva i mers executors de les directrius dels bisbes. Com si el Concili Vaticà II no hagués existit, ni els seus ensenyaments sobre l'Església i el laïcat...